

Κώστας Σημίτης: Ο Γιώργος ήταν άσχετος από Οικονομία

«Αδαή και κατώτερο των περιστάσεων» χαρακτηρίζει τον Γ. Παπανδρέου μέσα από το βιβλίο του με τίτλο «Εκτροχιασμός» που θα κυκλοφορήσει σύντομα. Το «ΘΕΜΑ» αποκαλύπτει για ποιον λόγο ξεσπαθώνει και κατά Παπακωνσταντίνου, χρεώνοντας και στους δύο τις ευθύνες της οικονομικής οδύσσειας της Ελλάδας

ΤΗΣ ΤΙΝΑΣ ΜΑΝΔΗΛΑΡΑ

Ο κ. Κώστας Σημίτης επιστρέφει με το βιβλίο του «Ο Εκτροχιασμός» (εκδόσεις Πόλις), όπου καταγράφει το χρονικό του μνημονίου ως τη δική μας οικονομική οδύσσεια. Το «ΘΕΜΑ» αποκαλύπτει, λίγες μέρες προτού το βιβλίο βγει στα βιβλιοπωλεία, για ποιον λόγο ο κ. Σημίτης ξεσπαθώνει κατά των κυρίων Καραμανλή, Παπανδρέου και κυρίως του κ. Παπακωνσταντίνου.

Ο πρώην πρωθυπουργός, αν και επανεπιλημμένος στο βιβλίο του επισημαίνει ότι βασικός υπαίτιος -εκτός από τη στενόμευαλη οικονομική πολιτική των εταιρών- είναι η κυβέρνηση Κώστα Καραμανλή που, ενώ τα ελλείμματα είχαν εκτροχιαστεί, συνέχισε την παροχολογία, ωστόσο κύριο υπεύθυνο για τον εκτροχιασμό θεωρεί τον κ. Γιώργο Παπανδρέου. «Πέρα από τη σωρεία λαθών εκ μέρους της κυβέρνησης του -λάθος εκτιμήσεις, παλινωδίες και κυρίως άγνοια των δεδομένων- το βασικό πρόβλημα ήταν, για τον συγγραφέα, η έλλειψη πολιτικής. [...] Το σύνθημα "Λεφτά υπάρχουν" είναι ενδεικτικό για το πώς λειτουργούσαν οι ιθύνοντες. Το μόνο που έδειχνε να ενδιαφέρει την κυβέρνηση δεν ήταν η χάραξη πολιτικής και η έξοδος από την κρίση, αλλά τα επικοινωνιακά παιχνίδια: Επικράτησε η νοοτροπία ότι η προσοχή της κυβέρνησης θα πρέπει να εσπάζεται στην επικοινωνιακή επιτυχία, στον προσεταιρισμό ψηφοφόρων με αρεστά συνθήματα. [...] Η κυβέρνηση διαβεβαίωνε ότι πραγματοποιούσε αλλαγές που δεν είχαν γίνει επί τριάντα χρόνια. Ο Γ. Παπανδρέου ισχυριζόταν ότι η κυβέρνηση, με το έργο της, άλλαξε τη νοοτροπία του Έλληνα. [...] Η ακραία υπερβολή την έβλαψε. Ο εμίρης του Κατάρ αναδείχτηκε σε σωτήρα, λόγω των δισεκατομμυρίων που επρόκειτο να επενδύσει, αλλά εξαφανίστηκε. [...] Οι θριαμβολογίες προκάλεσαν κορεσμό, δυσπιστία και απηπάθεια. Η κυβέρνηση δεν είχε οργανώσει ένα σύστημα διαπραγμάτευσης με την Ε.Ε. Πρόσωπα που εργάζονταν τόσο στην Ε.Ε. όσο και στο ΔΝΤ και προσπαθούσαν να βοηθήσουν την Ελλάδα, μετέφεραν μια αρνητική εικόνα για τον τρόπο εργασίας των αρμοδίων και των διαπραγματευτών της ελληνικής πλευράς.

σχεδιασμό ούτε την απαραίτητη τεχνογνωσία. «Κύριοι διαπραγματευτές εκ μέρους της Ελλάδας ήταν ο Πρωθυπουργός και ο Υπουργός Οικονομικών. Δεν υπήρχε ένα επιτελείο πρώτης γραμμής στελεχών για να προετοιμάζει το έδαφος, μαζί με τα επιτελεία του Νικολά Σαρκοζί ή της Ανγκελα Μέρκελ, με συζητήσεις, σχέδια, προτάσεις, έρευνα των στοιχείων. Τα προβλήματα όμως παρουσίαζαν τόσες διαφορετικές πτυχές ώστε να μην είναι δυνατή μια ουσιαστική συζήτηση χωρίς εκτενή προετοιμασία σε διμερείς ή πολυμερείς συναντήσεις. Επικράτησε έτσι ένα πνεύμα ασυνήθιστων συχνά συνομιλιών σε ανώτατο επίπεδο, αλλά γρήγορης διεκπεραίωσης, "γιατί δεν μπορούμε να κάνουμε αλλιώς". Σε σημαντικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η παρουσία της Ελλάδας ήταν υποτονική. Οι εκπρόσωποι της είχαν "πολιτικές οδηγίες". Δεν μπορούσαν να αντιμετωπίσουν τους Ευρωπαίους συναδέλφους τους που επί χρόνια συμμετείχαν σε διαπραγματεύσεις. Οι "τεχνοκράτες" των άλλων κρατών καθόριζαν τις αποφάσεις».

Μπορεί επομένως οι τεχνοκράτες να έπαιζαν κυρίαρχο ρόλο στις διαπραγματεύσεις, αλλά το βασικότερο πρόβλημα ήταν ότι απευθύνονταν σε ανθρώπους «κατώτερους των περιστάσεων», όπως αποδείχτηκαν τελικά ο πρώην υπουργός Οικονομικών κ. Παπακωνσταντίνου και ο πρώην πρωθυπουργός. «Οι Έλληνες αρμόδιοι, ως νεοφώτιστοι, δεν είχαν ούτε το πνευματικό είρος ούτε το κύρος που προσδίδει η πείρα για να χειρισθούν πειστικά τα θέματα. Η Μόνιμη Ελληνική Αντιπροσωπεία στις Βρυξέλλες, ο ρόλος της οποίας είναι συμβουλευτικός, δεν κατόρθωσε παρά τις προσπάθειές της να αλλάξει την κατάσταση. Στο Υπουργείο Οικονομικών θεωρούσαν, κατά κανόνα, τη γνώμη της περιττή». Μεταξύ των τραγικών λαθών που αποδίδει στην κυβέρνηση Παπανδρέου ο πρώην πρωθυπουργός είναι η υπερβολική αισιοδοξία: «Ο κύριος Παπακωνσταντίνου δήλωνε ότι όλα πήνε καλά, ακόμη και όταν βρισκόμασταν στα πρόθυρα χρεοκοπίας». Επισημαίνει ότι η Ελλάδα φρόντισε να μην τηρήσει εγκαίρως τους όρους του μνημονίου και κατέφυγε σε τακτικισμούς και αναπο-

τελεσματικές ευκαιριακές προσαρμογές. Δεν είναι τυχαίο ότι, όπως υπογραμμίζει ο συγγραφέας, οι πραγματικοί σύμβουλοι του κ. Παπανδρέου προέρχονταν από την Αμερική και είχαν αιόλυπη άγνοια των ευρωπαϊκών δεδομένων. Τονίζει πως τόσο ο κ. Παπανδρέου όσο και ο κ. Παπακωνσταντίνου αδιαφόρησαν για το ΕΣΠΑ και την απορροφητικότητα των κονδυλίων, δεν έκαναν σοβαρές προσπάθειες για την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής, δεν προώθησαν το πρόγραμμα των ιδιωτικοποιήσεων και δεν προχώρησαν σε καμία σημαντική αλλαγή στη δημόσια διοίκηση. Φυσικά ο πρώην πρωθυπουργός δεν ξεκινάει να καταγράψει μια σειρά από τραγικά πολιτικά ατοπήματα, με κορυφαίο αυτό της πρότασης για δημοψήφισμα που αποτέλεσε «ανεπίτρεπτη επιπολαιότητα». Και καταλήγει: «Θα μπορούσε να οδηγήσει τη χώρα στην πτώχευση και στην έξοδο από την ΟΝΕ και την Ευρωπαϊκή Ένωση, εξαιτίας της γενικής απόρριψης του μνημονίου».

Στουρνάρας, ο μόνος γνώστης: ο μοναδικός υπουργός Οικονομικών που, κατά τον κ. Σημίτη, διέθετε πραγματικά την ικανότητα και τη γνώση ήταν ο κ. Γιάννης Στουρνάρας. «Ο κ. Γ. Στουρνάρας ήταν ο πρώτος Υπουργός Οικονομικών, από την έναρξη της κρίσης το 2007, ο οποίος είχε συμμετάσχει ενεργά και επί χρόνια σε κοινοτικές διαπραγματεύσεις, και διέθετε τις ικανότητες να εκπροσωπήσει αποτελεσματικά τη χώρα», επισημαίνει ο πρώην πρωθυπουργός, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για τους δύο άλλους υπουργούς, τους κυρίους Παπακωνσταντίνου - Βενιζέλο.

Α. Παπαδήμος - Ε. Βενιζέλος: ο συγγραφέας δεν παραλείπει να εκφράσει τη βαθιά του εκτίμηση για το πρόσωπο του κ. Λουκά Παπαδήμου, αν και πρεσβεύει ότι όταν ανέλαβε τα λάθη ήταν ήδη τόσο τραγικά που δεν υπήρχαν περιθώρια μεγάλης βελτίωσης - ούτε είχε στη διάθεσή του τον απαραίτητο χρόνο. Τα βέλη, για μια ακόμη φορά, στρέφονται κατά των φορέων του «παλαιοκομματικού ΠΑΣΟΚ» και προφανώς κατά του κ. Ευάγγελου Βενιζέλου, ο οποίος μπορεί να μην κατονομάζεται από τον κ. Σημίτη, αλλά σχεδόν «φωτογραφίζεται» ως φορέας αυτής της νοοτροπίας. «Η ηγετική ομάδα την οποία έρχισε ο κ. Παπανδρέου ανήκε στην παλιά φρουρά του κόμματος, που είχε αντιπαθεί σθεναρά στο εκσυγχρονιστικό επιχείρημα. Αδιαφόρησε, αποστασιοποιήθηκε και ανέστειλε τις δραστηριότητες του κόμματος. Προσέφερε στον πρόεδρο του κόμματος τη στήριξη που ζητούσε, ως αντάλλαγμα για την εξουσία που τους παραχώρησε. Δεν ήταν όμως σε θέση, ούτε ήθελε, να συμβάλει στη διαμόρφωση και εφαρμογή της κυβερνητικής πολιτικής. Η κατάντηση του κόμματος είχε ως αναπόφευκτη συνέπεια και την αποχώρηση του κ. Παπανδρέου από την προεδρία του, όταν παραιτήθηκε από Πρωθυπουργός. Η πτώση της κυβέρνησης και η κατάρρευση του κόμματος ήταν πλευρές του ίδιου φαινομένου: της αποτυχίας της ηγεσίας».

Ευθύνες Παπακωνσταντίνου

Η βασική, ωστόσο, υπαιτιότητα των λάθος χειρισμών βαραινεί, κατά κύριο λόγο, το επιτελείο του τότε υπουργού Οικονομικών, ο οποίος, κατά τον κ. Σημίτη, δεν διέθετε ούτε τον απαραίτητο

ΠΡΟΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ

